

Марія Матвійчук
Чортків

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УКРАЇНІ

Ринково орієнтоване реформування економіки України має поставити нашу державу в одну шеренгу з країнами, що беруть участь в міжнародній спеціалізації та інтеграції. Зростання інтересу до України з боку іноземних інвесторів зумовлене рядом позитивних змін:

- стабілізацією на макроекономічному рівні;
- проведенням безконфіскаційної грошової реформи;
- функціонуванням відносно стійкої національної валюти;
- вдосконаленням чинного законодавства.

До недавнього часу, однією з реальних перешкод в залученні іноземних інвестицій, економісти аналітики відносили систему обліку, яка не давала можливості реально оцінювати результати діяльності і приймати економічно обгрунтовані рішення.

Реформування бухгалтерського обліку в Україні еволюційним чином розпочалось з переходу до ведення обліку і складання звітності за Міжнародними стандартами бухгалтерського обліку (МСБО) в банківській системі. І це доцільно, адже надаючи кошти у будь-якій формі, іноземний інвестор хоче бути впевнений не тільки у тому, що його вкладення у підприємство дадуть очікуваний результат, а й у тому, що банк, через який проходять інвестиції, надійний. Саме тому реформування бухгалтерського обліку в Україні повинно мати всезагальний, багатовекторний характер.

З 1 січня 2000 року почали діяти нові положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО) для підприємств всіх форм власності та бюджетних організацій. До зазначеної дати підприємства в Україні складали фінансову звітність, яка не була "прозорою" (складною для читання та інтерпретації) нормативно неврегульованою.

Нова система обліку, яка запроваджена в Україні, в цілому, відповідає МСБО.

Національна облікова система характеризується комплексом показників [1, с.7]:

1. Наявність та використання розвинутої системи національних стандартів, що забезпечує отримання та застосування досить повної й аналітичної інформації для прийняття управлінських рішень. Національні бухгалтерські стандарти включають план рахунків, інструкції, положення та накази, що

регламентують ведення бухгалтерського обліку.

2. Національний план рахунків побудований на певній обліковій базі.
3. Система організації бухгалтерського обліку в масштабі підприємства. Характерне використання двох бухгалтерій: фінансової та управлінської, що виконують різні функції.
4. Методологія визначення кінцевого фінансового результату роботи підприємства.
5. Мета облікової системи використання фінансових результатів діяльності.

На сьогоднішньому етапі розвитку бухгалтерського обліку необхідно приділяти основну увагу таким концептуальним питанням, основними з яких є:

- подвійний запис – зумовлює відображення кожної операції за методом подвійного запису;
- автономії підприємства – його зміст полягає у відокремленому відображенні діяльності підприємства та його власності;
- грошової оцінки – полягає у тому, що гроші є загальним вимірником, за допомогою якого відображається облік господарської діяльності;
- неперервності – є підставою для включення в баланс статей за їхньою фактичною собівартістю, а не за ринковою ціною активів, що будуть реалізовані на випадок ліквідації;
- собівартості – у бухгалтерському обліку повинні оперувати з собівартістю засобів і з їх ринковою вартістю;
- матеріальності – полягає у виділенні об'єктів обліку;
- періодичності – його зміст зводиться до розкладання облікового процесу на відповідні облікові періоди;
- метод нарахувань – це принцип запису бухгалтерських операцій в момент їх здійснення;
- реєстрації доходу – полягає у відображенні в обліку доходу у момент одержання або в період можливого одержання їх;
- відповідності – його зміст зводиться до того, що у звітному періоді відображаються тільки ті витрати, що виникли для одержання доходу звітного періоду;
- консерватизму – полягає у тому, що доходи обліковують тоді, коли вони визначені подією, а витрати реальною подією.

Порівнюючи дані концептуальні положення і національні законодавчі акти, що регламентують ведення бухгалтерського обліку в Україні, слід відмітити, що сучасний стан обліку і звітності в загальному відповідає Міжнародним стандартам. При детальному “відшліфуванні” та більш глибокій адаптації до реального середовища законодавчої бази, слід очікувати позитивних результатів.

1. Лучко М.Г. Бухгалтерський облік в управлінні бізнесом. Зарубіжний досвід.- Київ.: Облік інформ, 1997.
2. Все про бухгалтерський облік, № 86 (511) від 18.09.2000.